

Bedömning av träd, okulär besiktning

Gamla Tyresövägen, Skarpnäck 2019-06-07

Arbete utfört av Anders Ohlsson Sjöberg, Arbor Konsult AB
på uppdrag av Emma Lundborg, Exploateringskontoret

ARBOR KONSULT AB

1. Vuxen ek, stamdiameter 65 cm, bevarandevärd. Skyddsavstånd 5 meter vid schakt i ytan in mot skolgård, övrig yta 10 meter.
2. Ung ek, stamdiameter 25 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 1 och 5.
3. Ung ek, stamdiameter 28 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 1 och 5.
4. Ung ek, stamdiameter 35 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 1 och 5.
5. Vuxen ek, stamdiameter 60 cm, bevarandevärd. Skyddsavstånd 5 meter vid schakt i ytan in mot skolgård, övrig yta 10 meter.
6. Ung asp, stamdiameter 30 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 5 och 8.
7. Ung ek, stamdiameter 30 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 5 och 8.
8. Vuxen ek, stamdiameter 65 cm, bevarandevärd. Skyddsavstånd 5 meter vid schakt i ytan in mot skolgård, övrig yta 10 meter.
9. Ung ek, stamdiameter 30 cm, lågt bevarandevärde, fälls till förmån för ek nr. 8 och 10.
10. Äldre ek, stamdiameter 110 cm, bevarandevärd. Skyddsavstånd 5 meter vid schakt i ytan in mot skolgård, övrig yta 10 meter. En riskträdsbedömning bör utföras enligt modellen TRAQ med tanke på ekens placering invid en skolgård.
11. Ung ek, stamdiameter 25 cm, bevarandevärd.
12. Ung ek, stamdiameter 35 cm, bevarandevärd.
13. Ung ek, stamdiameter 25 cm, bevarandevärd.
14. Ung björk, stamdiameter 25 cm, lågt bevarandevärde.

Generella rekommendationer gällande träd nr. 1–14

Förutom den föreslagna gallringen bör även markytan byggas upp för att klara av kommande slitage och förhindra kompaktering av marken runt träden. Detta görs genom att nuvarande markskikt avlägsnas med hjälp av vakuumschakt kring trädens rötter. Ett nytt luftigt bärlager påförs (16–32 mm stenkross blandat med 15 % biokol). Ytan kan avjämnas med ett slitlager, till exempel stenkross 8–16 mm.

15. Yngre tall, stamdiameter 30 cm, lågt bevarandevärde.
Skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
16. Yngre tall, stamdiameter 33 cm, lågt bevarandevärde.
Skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
17. Yngre ek, stamdiameter 35 cm, lågt bevarandevärde.
Skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
18. Äldre tall, stamdiameter 75 cm, höga naturvärden. Skyddsavstånd 5 meter vid schakt. En riskträdsbedömning bör utföras enligt modellen TRAQ med tanke på tallens placering invid en planerad fastighet.
19. Vuxen tall, stamdiameter 50 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
20. Vuxen tall, stamdiameter 52 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
21. Vuxen tall, två stammar, stamdiameter 52 cm och 31 cm, bevarandevärda, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
22. Äldre tall, stamdiameter 80 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 8 meter vid schakt.
23. Vuxen tall, stamdiameter 40 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.

- 24.** Äldre tall, stamdiameter 65 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 6 meter vid schakt.
- 25.** Yngre tall, stamdiameter 26 cm, lågt bevarandevärde.
- 26.** Yngre björk, stamdiameter 31 cm, lågt bevarandevärde, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 27.** Yngre ek, stamdiameter 33 cm, lågt bevarandevärde, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 28.** Yngre ek, stamdiameter 50 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 29.** Yngre ek, stamdiameter 60 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 30.** Yngre ek, stamdiameter 57 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 31.** Yngre ek, stamdiameter 38 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 32.** Yngre ek, stamdiameter 25 cm, lågt bevarandevärde, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 33.** Yngre ek, stamdiameter 40 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 34.** Yngre ek, stamdiameter 55 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 35.** Yngre ek, stamdiameter 60 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 36.** Yngre ek, stamdiameter 26 cm, lågt bevarandevärde, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 37.** Yngre ek, dubbelstam, stamdiameter 28 cm, lågt bevarandevärde, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.
- 38.** Vuxen ek, stamdiameter 78 cm, bevarandevärd, skyddsavstånd 5 meter vid schakt.

Generella rekommendationer gällande träd nr. 19–25 samt 30–35

Om träden ska bevaras så måste planerade GC-vägar anläggas utan att schakt sker intill respektive träd. GC-vägen bör istället byggas ovan befintlig mark och med luftiga bärlager.

Exempel på uppbyggnad:

- Tryckutjämnande marknät
- 300 mm luftigt bärlager, kross 32–63 mm
- 20 mm kross 8–16 mm för utjämning
- Geotextil
- Valfritt slitlager

Skydd av träd vid byggnation

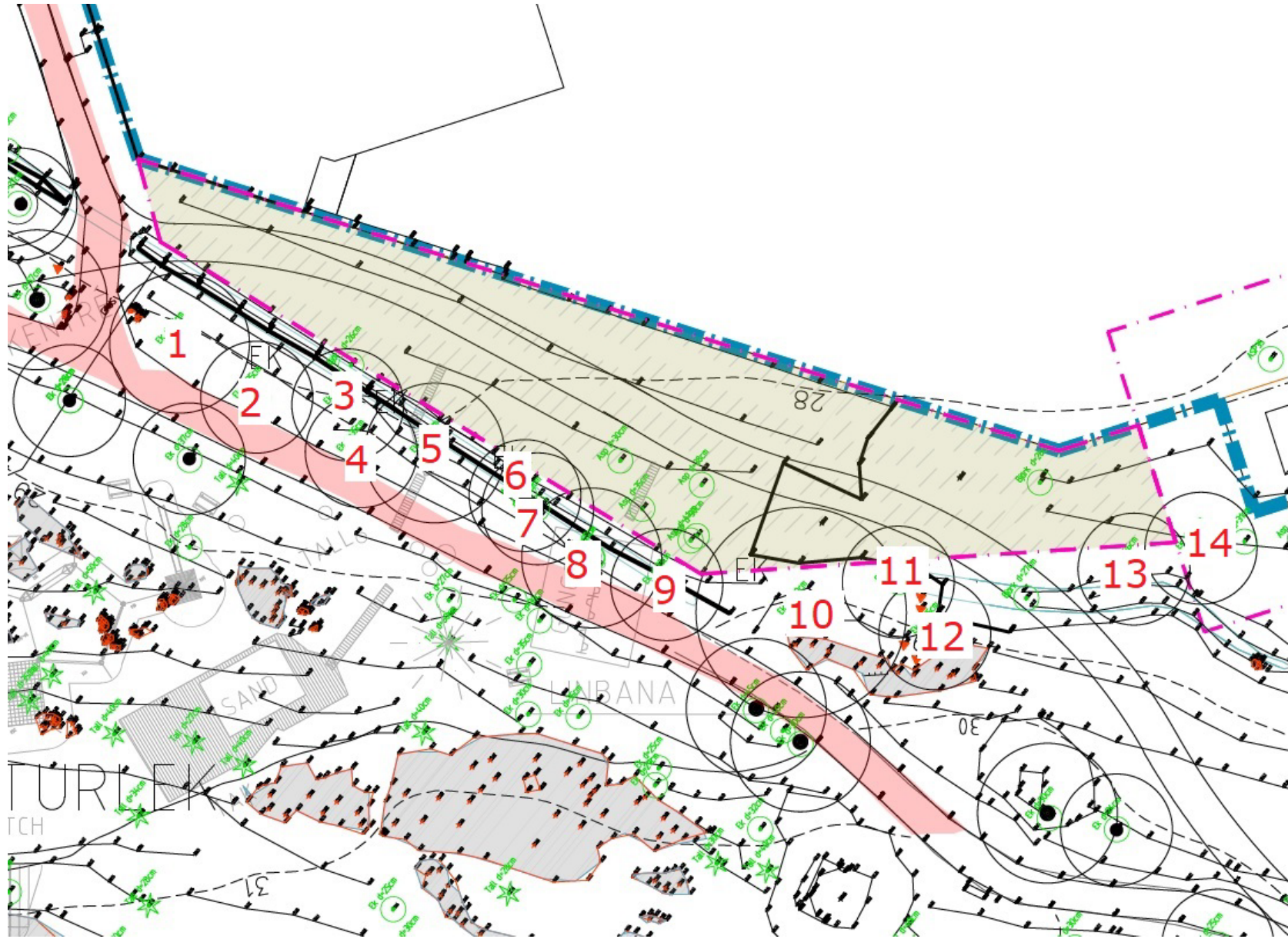
Generella riktlinjer för schakter och eventuella markhöjningar kring träd är att det måste ske med stor försiktighet. Schaktarbetena i trädens rotzoner måste ske med vakuumschakt och markhöjningar får endast ske på mindre delar i trädens rotzoner och då uppbyggt med sorterat krossmaterial. Framtida sprängningar och schakter kan även komma att leda till att tillgängligt vatten och rotutrymmet för träden minskas avsevärt.

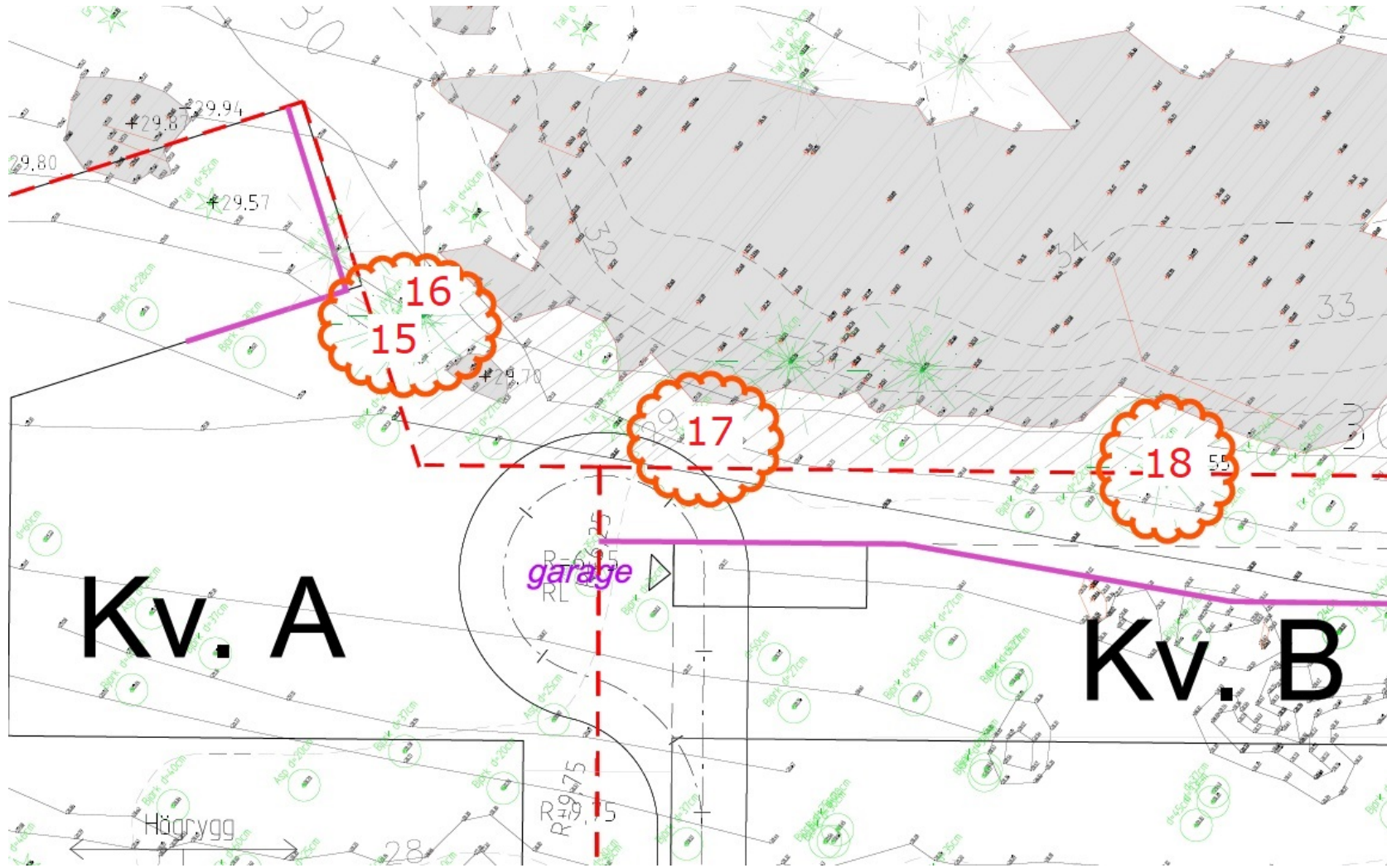
För att skydda träd från kompakteringsskador gäller generellt att ytor eller större områden är helt avstängda från entreprenadmaskiner, byggmaterial och schaktmassor, en så kallad skyddszon. Om transport eller upplag ändå måste ske så bör en temporär yta byggas upp för att minimera kompakteringsskadorna kring träden. Förutom erforderliga stamskydd på träden skall marken skyddas kring träden av plåt, hårdplast eller så kan ett tryckutjämnande lager bestående av geonät och krossmaterial läggas ut.

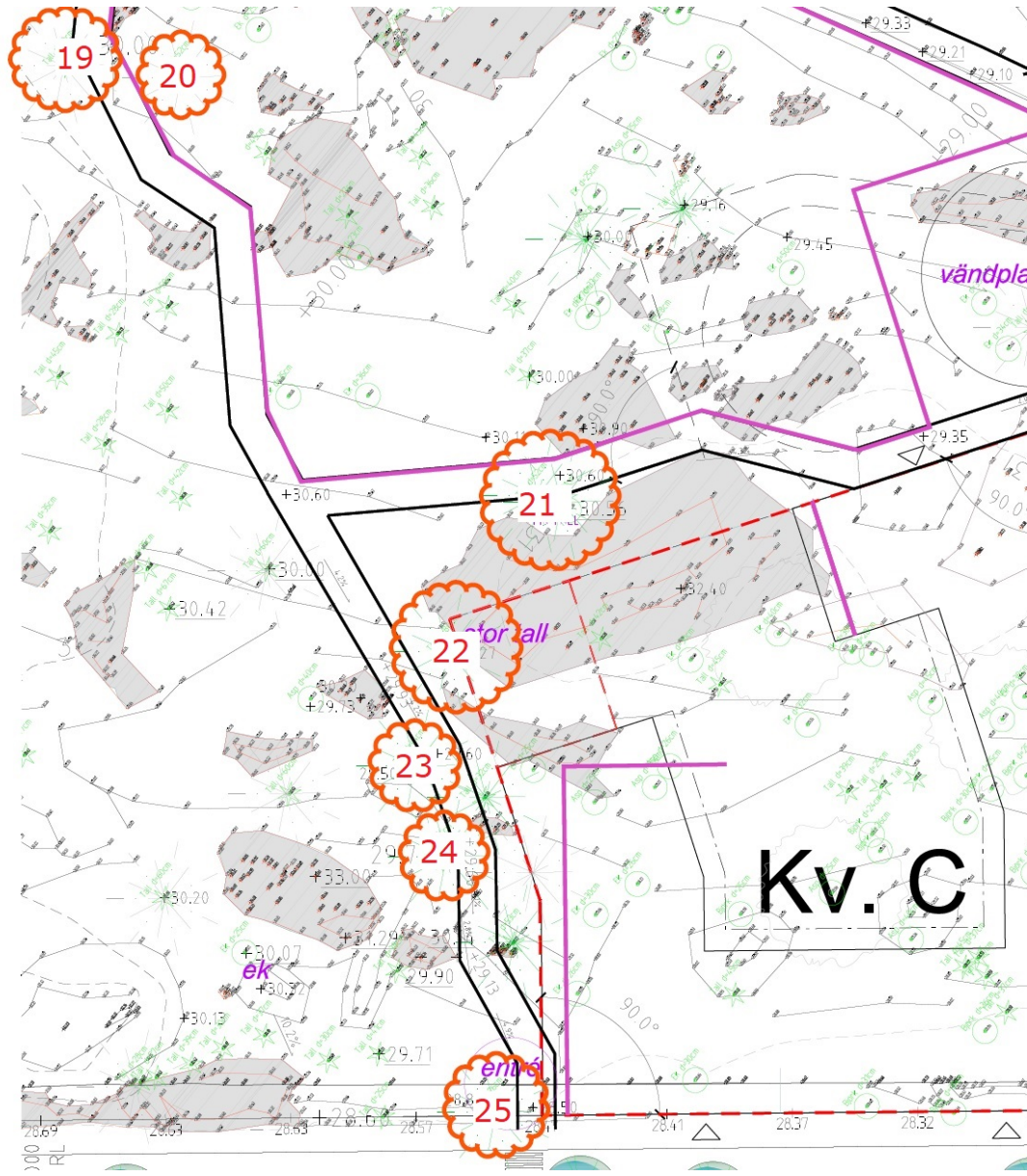
Se även "Standard för skyddande av träd 2.0" SLU Alnarp.

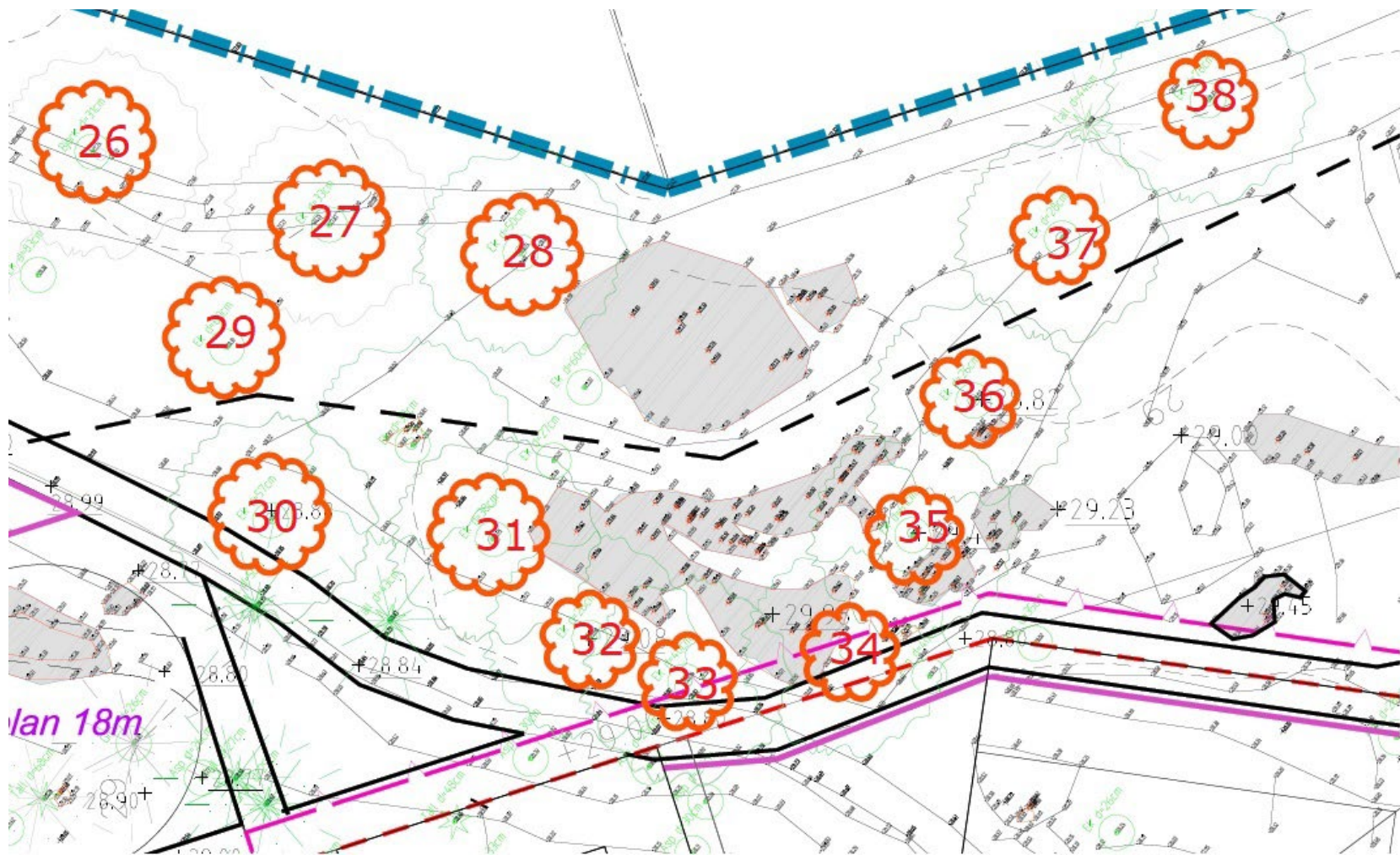

Anders Ohlsson Sjöberg

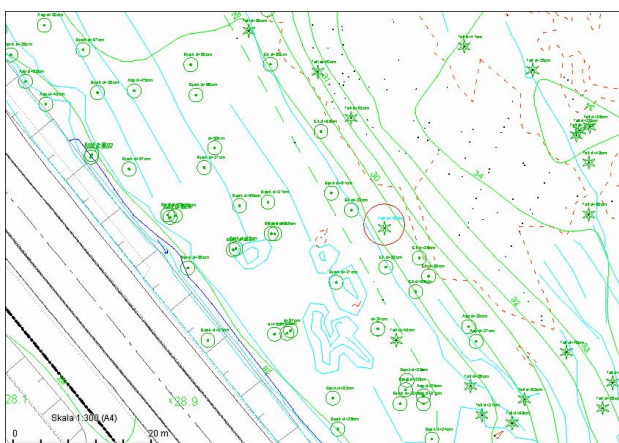

Datum 2019-08-02

Emma Lundborg
Exploateringskontoret
Box 8189
104 20 Stockholm

Fördjupade besiktning och riskbedömning (inför en planerad bebyggd miljö) enligt TRAQ av Tall 18, Gamla Tyresövägen, Skarpnäck

Bild 1 Trädets position i naturområdet vid Gamla Tyresövägen

Plats: Naturområde vid Gamla Tyresövägen, Skarpnäck

Art: Tall *Pinus sylvestris*

Stamdiameter vid 1,3 m: 80 cm

Åldersklass: Vuxet

Vitalitet: Dålig

Platsens användning: Naturområde i nuläget. I en planerad framtid ska det vara bebyggt runt trädet och det ska stå vid en lekplats på en innergård.

Trädets strukturella kondition/skador:

Trädet är svårt rötskadat i basen, stammen och i flera grenar.

I basen finns en väletablerad myrkoloni (bild 3) och sondering med IML Resi PD500 bekräftar att det finns en omfattande rötskada och hållighet vid denna punkt, se bifogat sonderingsprotokoll.

Flera stora döda och brutna rötskadade grenar finns i kronan (bild 2, 5 och 7). Större brutna grenar ligger på marken runt trädet (bild 8).

En stor rötskadad stam (ca 45 cm i diameter) vid ca 5 m har tidigare kollapsat (bild 7).

På stammen finns flera bohål samt rester av en oidentifierad svampfruktkropp (troligen talticka, *Phellinus pini*) vid ca 7 m (bild 4, 5 och 6). Detta är tecken på att stammen har utvecklade rötskador.

Riskbedömning

Denna riskbedömning har en tidsram på 10 år och baseras på trädets kondition vid tidpunkten för bedömningen och sin position i en planerad bebyggd miljö.

Tidsramen för riskkategoriseringen ska inte betraktas som en garantiperiod för riskbedömningen.

Riskenivå för trädet med tidsramen 10 år: Måttlig

Det är troligt att hela trädet och/eller grenar kollapsar inom 10 år och något sannolikt att det orsakar allvarliga person- och/eller materiella skador.

Rekommendationer

Trädet har dålig vitalitet och är svårt rötskadat i basen, stammen och i flera grenar.

Trädets riskenivå är måttlig för en planerad bebyggd miljö men inga förebyggande åtgärder bedöms kunna minska riskerna på ett tillfredsställande sätt och därför rekommenderas fällning.

Bild 2 I nuläget står trädet i ett naturområde

Bild 3 En myrkoloni i trädets rötskadade och ihåliga bas

Riskbedömning enligt TRAQ

En riskbedömning av träden görs utifrån en modell som innefattar riskidentifiering, riskanalys och riskutvärdering. Denna modell för kvalitativ riskbedömning är framtagen av International Society of Arboriculture enligt Best Management Practices for Tree Risk Assessment (TRAQ).

Modellen baseras på sannolikheten för att ett träd tappar delar/kollapsar och träffar ett objekt och påverkar omgivningen, kombinerad med en bedömning av hur allvarliga konsekvenserna skulle bli.

Sannolikheten för stam- eller grenbrott och träff av mål bedöms i fyra nivåer:

Osannolikt/ Något sannolikt/Sannolikt/Mycket sannolikt

Riskbedömningen anges i en av fyra risknivåer:

Låg / Måttlig / Hög / Extrem.

Riskenivån fastställs och rekommendationer lämnas för att eliminera eller reducera riskerna till en godtagbar nivå.

En tidsram inom vilken trädet kan komma att tappa delar/kollapsa används för att bedöma trädets riskenivå.

Bild 4 Svampfruktkropp tillsammans med bohål på stammen

Paul Bernard

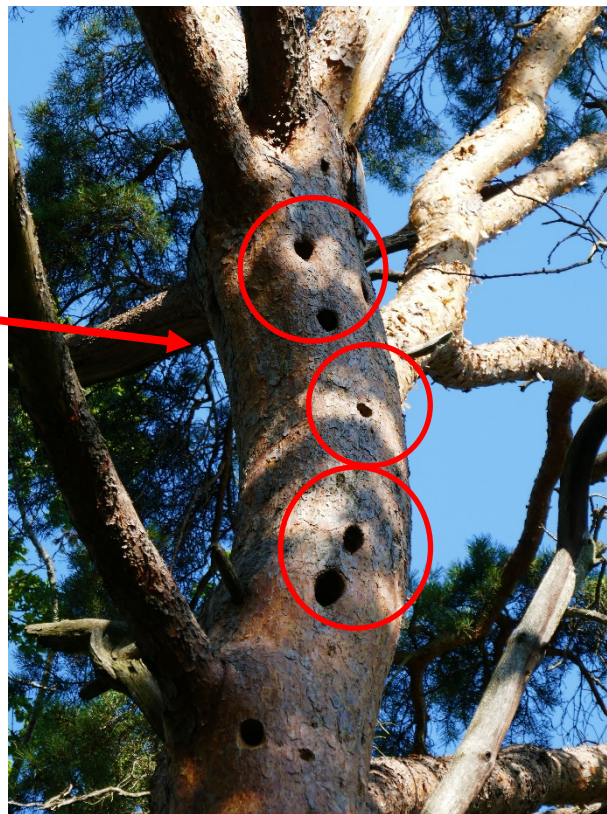
HND Diplomerad arborist

ISA Certifierad arborist

ISA TRAQ-kvalificerad för riskbedömning av träd

Bild 5 Flera bohål på stammen

Bild 6 Förstoring av bild 5

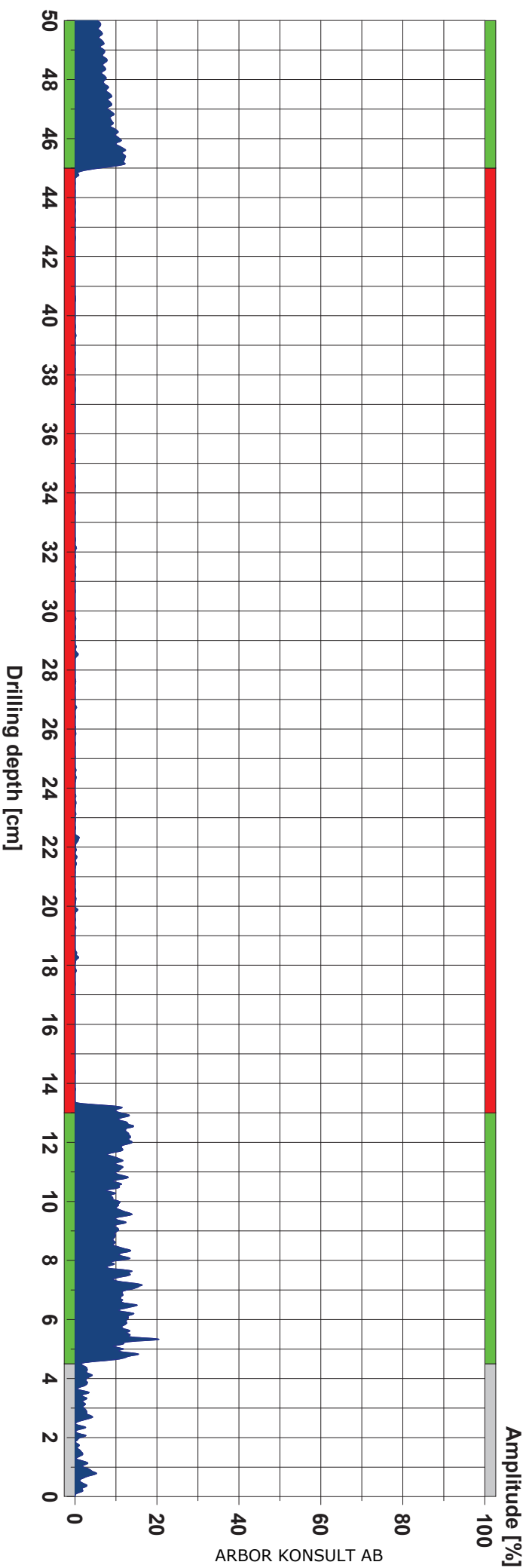
Bild 7 En stor stam vid ca 5 m har tidigare kollapsat

Bild 8 En större rötskadad gren på marken vid trädet

Measuring / object data

Measurement no. :	1	Needle speed :	2500 r/min	Diameter :	84,0 cm
ID number :	Tall 18	Needle state :	ok	Level :	45,0 cm
Drilling depth :	50,31 cm	Tilt :	---	Direction :	Norr
Date :	26.07.2019	Offset :	72/261	Species :	Pinus sylvestris
Time :	08:45:00	Avg. curve :	off	Location :	Skervodet, Skarpräck
Feed speed :	150 cm/min			Name :	Paul Bernard

Assessment

	From 0,0 cm	to 4,5 cm	:	Bark
	From 4,5 cm	to 13,0 cm	:	Stabil ved
	From 13,0 cm	to 45,0 cm	:	Hållighet
	From 45,0 cm	to 50,0 cm	:	Rötskadad ved
	From 0,0 cm	to 0,0 cm	:	
	From 0,0 cm	to 0,0 cm	:	

Comment

En omfattande rötskadad/hållighet påvisades vid denna punkt.